

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ16 ΕΑΔΗΣΥ/2022

(του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

του άρθρου 353 παρ. 5 του ν. 4412/2016

Στην Αθήνα σήμερα, 11 Νοεμβρίου 2022, ημέρα Παρασκευή και ώρα 11:00 μ.μ., στα επί της οδού Κεφαλληνίας 45 & Κορνά Τράκα γραφεία της, συνήλθε η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής και «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ») σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση, ως εξής:

Πρόεδρος: Ανδρονίκη Θεοδοκάτου, Πρόεδρος της Αρχής

Μέλη: Ευαγγελία Κουτούπα, Σύμβουλος της Αρχής (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Χανής, Σύμβουλος της Αρχής

Χρυσάνθη Ζαράρη, Μέλος της Αρχής

Αδάμ Καραγλάνης, Μέλος της Αρχής

Βασιλική Σκαρτσούνη, Μέλος της Αρχής

Δημήτριος Σταθακόπουλος, Μέλος της Αρχής (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού

Εισηγητής: Ηλιάννα Κανταρτζή, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, παρέστησαν, η Εισηγήτρια (μέσω τηλεδιάσκεψης), καθώς και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μαριλένα Σιδέρη, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των Μελών της Επιτροπής και τη λήψη απόφασης.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής επί αιτήματος περί προσφυγής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων εντός και εκτός του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής καθώς και του περιβάλλοντος χώρου για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών με ισόχρονο δικαίωμα προαίρεσης, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 2.568.000,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%.

Με το με α.π. 30689/14.10.2022 έγγραφο της Διοικήτριας του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής (στο εξής και «Ψ.Ν.Α.») (α.π. εισ. Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. 5337/14.10.2022), με τον συνημμένο σε αυτό φάκελο, όπως συμπληρώθηκε με το από 31.10.2022 ηλεκτρονικό μήνυμα (αρ. εισ. Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ 5617/1.11.2022), ζητείται η παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, περί προσφυγής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022 (Α' 59), για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων εντός και εκτός του Ψ.Ν.Α., καθώς και του περιβάλλοντος χώρου, για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών με ισόχρονο δικαίωμα προαίρεσης, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 2.568.000,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ του ν. 4412/2016, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενη σε απρόβλεπτη κατάσταση.

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

2. Από τη μελέτη των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

- 2.1** Με την απόφαση της 9^{ης}/18.04.2018 Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) του Ψ.Ν.Α. εγκρίθηκε η διενέργεια διεθνούς ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου για τον καθορισμό των χώρων εντός και εκτός του Ψ.Ν.Α., καθώς και του περιβάλλοντος χώρου, για δώδεκα (12) μήνες από την υπογραφή της σύμβασης ή μέχρις εξαντλήσεως του συμβατικού ποσού, συνολικής προϋπολογιζόμενης δαπάνης 2.800.000,00 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.
- 2.2** Με την αριθμ. 142/2021 Πράξη του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου κρίθηκε ότι δεν κωλύεται η υπογραφή του σχεδίου σύμβασης με την αναδειχθείσα ανάδοχο στον ως άνω διαγωνισμό εταιρεία «3G FACILITIES – SERVICES A. E.», με την οποία υπογράφηκε η με αρ. 13.18/29-04-2021 σύμβαση, έναντι συμβατικού τιμήματος 2.650.375,45 € συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, διάρκειας από 29.04.2021 έως 28.04.2022 ή έως την κάλυψη του συμβατικού τιμήματος.
- 2.3** Με την υπ' αριθμ. πρωτ. 12989/14-05-2021 απόφαση (β' ορθή επανάληψη) της Διοικήτριας του Ψ.Ν.Α. ορίστηκε Επιτροπή για τη σύνταξη επικαιροποιημένων τεχνικών προδιαγραφών (εφεξής Επιτροπή Τ.Π.) για τη διενέργεια (νέου) Διεθνούς Ανοικτού Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού για την παροχή υπηρεσιών καθαρισμού των χώρων εντός και εκτός Ψ.Ν.Α., καθώς και του περιβάλλοντος χώρου αυτού, προϋπολογισθείσας δαπάνης 6.100.000,00 € (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) για δύο (2) έτη. Σύμφωνα με το αίτημα της αναθέτουσας αρχής, με την αριθμ. πρωτ. 23654/20-08-2021 Απόφαση της Διοικήτριας του Ψ.Ν.Α. δόθηκε στην ανωτέρω επιτροπή παράταση της προθεσμίας για την κατάθεση των επικαιροποιημένων τεχνικών προδιαγραφών του διαγωνισμού έως 10.09.2021 και τούτο διότι υπήρξε καθυστέρηση, η οποία «εν μέρει οφειλόταν στην άρση του μέτρου αναστολής

κανονικών αδειών των υγειονομικών, ώστε να αναβιώσει το δικαίωμα χορήγησης τους και εν μέρει στα αυξημένα κρούσματα covid στο προσωπικό».

- 2.4** Η αρμόδια επιτροπή κατέθεσε το με αρ. πρωτ. 27050/29.09.2021 Πρακτικό με τις νέες τεχνικές προδιαγραφές του ανωτέρω διαγωνισμού, οι οποίες εστάλησαν για **διαβούλευση** με το αρ. πρωτ. 28047/07-10-2021 έγγραφο του Ψ.Ν.Α. προς την πλατφόρμα του ΕΣΗΔΗΣ, η α' φάση της οποίας ολοκληρώθηκε στις 26.10.2021.
- 2.5** Στη συνέχεια η επιτροπή κατέθεσε το με αρ. πρωτ. 31660/09.11.2021 Πρακτικό Τεχνικών προδιαγραφών, βάσει των σχολίων της Α' φάσης της Διαβούλευσης και εν συνεχεία εστάλη το με αρ. πρωτ. 32300/12.11.2021 έγγραφο του Ψ.Ν.Α. για τη Β' Φάση διαβούλευσης προς το ΕΣΗΔΗΣ, η οποία και ολοκληρώθηκε στις 20.11.2021. Η επιτροπή ακολούθως συνέταξε το με αρ. πρωτ. 34096/30.11.2021 Πρακτικό Τεχνικών προδιαγραφών, βάσει των σχολίων της Β' Φάσης της Διαβούλευσης.
- 2.6** Με την με αρ. 38η/15.12.2021 (ΟΙΚ ΘΕΜΑ 20°) Απόφαση το Διοικητικό Συμβούλιο του Ψ.Ν.Α. ενέκρινε κατά πλειοψηφία τις επικαιροποιημένες τεχνικές προδιαγραφές της επιτροπής, λαμβάνοντας υπόψη και τα σχόλια που αναρτήθηκαν κατά τη διαδικασία των δύο φάσεων της διαβούλευσης, ενώ η επιτροπή κατέθεσε το με αρ. πρωτ. 1048/10.01.2022 Πρακτικό της, με διευκρινίσεις που της ζητήθηκαν επί των κατατεθειμένων τεχνικών προδιαγραφών.
- 2.7** Με την με αρ. 5ο/02-02-2022 (ΟΙΚ ΘΕΜΑ 12°) Απόφαση το Δ.Σ. του Ψ.Ν.Α. ενέμεινε στη με αριθ. 38η/15-12-2021(ΟΙΚ.ΘΕΜΑ 20°) προγενέστερη απόφασή του σχετικά με την τελική έγκριση τεχνικών προδιαγραφών του εν λόγω διαγωνισμού, κατ' αποδοχή σχετικής πρότασης του Αντιπροέδρου αυτού.
- 2.8** Με την με αρ. πρωτ. 5653/22.02.2022 Εισήγηση προς το Δ.Σ. του Ψ.Ν.Α. ζητήθηκε η έγκριση διενέργειας Διεθνούς Ανοικτού Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού, άνω των ορίων, με κριτήριο κατακύρωσης τη συμφερότερη από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει τιμής (χαμηλότερη συνολική τιμή) ανά τμήμα, για την ανάδειξη συνεργείου καθαρισμού των χώρων εντός και εκτός του ΨΝΑ καθώς και του περιβάλλοντος χώρου για δύο (2) έτη ή έως εξαντλήσεως του συμβατικού ποσού, προϋπολογισθείσας δαπάνης 6.100.000,00 € με ΦΠΑ. Η εν θέματι διακήρυξη προέβλεπε υποδιαίρεση της σύμβασης σε δύο Τμήματα, Α (εντός χώρου Νοσοκομείου) και Β (δομές στην κοινότητα), σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 18 και 59 του ν. 4412/2016, τις αιτιολογικές σκέψεις της 2014/24/ΕΕ Οδηγίας (ιδίως σκέψη 78) και την Κατευθυντήρια Οδηγία 17 της ΕΑΑΔΗΣΥ (Απόφαση 181/2016 της Αρχής με Θέμα: "Ενίσχυση συμμετοχής των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων") και σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές όπως αυτές εγκρίθηκαν με την αρ.38η/15-12-2021 (ΟΙΚ. ΘΕΜΑ 20°) Απόφαση Δ.Σ.
- 2.9** Με τη με αριθμό 7η/28-2-2022 (Θέμα 1ο) απόφαση το Διοικητικό Συμβούλιο κατά πλειοψηφία ενέκρινε, κατόπιν αποδοχής σχετικής πρότασης του Αντιπροέδρου αυτού: α) τη διενέργεια ενιαίου Ανοικτού Διεθνούς Ηλεκτρονικού διαγωνισμού με κριτήριο κατακύρωσης τη συμφερότερη από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει τιμής (χαμηλότερη συνολική τιμή), για την ανάδειξη συνεργείου καθαρισμού των χώρων εντός και εκτός του ΨΝΑ καθώς και του περιβάλλοντος χώρου για δύο (2) έτη προϋπολογισθείσας δαπάνης 6.100.000,00€ (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ),

πιστώσεις 2022-2023-2024 και β) τη διαβίβαση προς έγκριση σκοπιμότητας της εν θέματι απόφασής του από τη 2η Υ.ΠΕ. Πειραιώς και Αιγαίου, σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 6 περ. 9 και 10 του ν.3329/2005 [λόγω της κατάργησης του άρθρου 27 παρ.4 περ. β' του ν. 4472/2017, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο τέταρτο παρ. 2 περ. β' του ν.4542/2018 και το άρθρο 23 παρ. 5 του ν.4865/2021 από την ημέρα δημοσίευσης του εν λόγω νόμου (ΦΕΚ Α'238/04.12.2021), συνεπεία της οποίας δεν υφίστατο πλέον η αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου του Νοσοκομείου να λάβει απόφαση έγκρισης σκοπιμότητας ανεξαρτήτως ορίου ποσού για την προμήθεια υγειονομικού υλικού, αναλώσιμου υλικού και αγαθών ή υπηρεσιών, εντός του προϋπολογισμού του].

- 2.10** Με την από 31.03.2022 γνωμοδότηση της Ενιαίας Νομικής Υπηρεσίας της Διοίκησης της 2ης Υγειονομικής Περιφέρειας Πειραιώς και Αιγαίου κατά τον έλεγχο νομιμότητας της με αριθμ. 7ης/28-2-2022 (Θέμα 1ο) απόφασης Δ.Σ του ΨΝΑ, κρίθηκε ότι εν προκειμένω δεν διαλαμβάνονταν η απαιτούμενη ειδική αιτιολογία για τη διενέργεια ενιαίου διαγωνισμού.
- 2.11** Σε συνέχεια της γνωμοδότησης της Ενιαίας Νομικής Υπηρεσίας της Διοίκησης της 2ης Υ.Πε Πειραιώς και Αιγαίου εκδόθηκε η με αριθμ. **11/01.04.2022** (Ε.Η.Δ. Θέμα 4ο) απόφαση του Δ.Σ. του Νοσοκομείου, με την οποία εγκρίθηκαν, μεταξύ άλλων, 1) η διενέργεια ανοιχτού διεθνούς ηλεκτρονικού διαγωνισμού με αρ. Διακήρυξης 12.22, με κριτήριο κατακύρωσης την συμφερότερη από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει τιμής (χαμηλότερη συνολική τιμή) ανά τμήμα, για την ανάδειξη συνεργείου καθαρισμού των χώρων εντός και εκτός ΨΝΑ καθώς και του περιβάλλοντος χώρου αυτών για δύο (2) έτη και με δυνατότητα προαίρεσης ενός (1) έτους, προϋπολογισθείσας δαπάνης 9.150.000,00€ με Φ.Π.Α., β) η ανάλογη τροποποίηση του με αριθμ. 12.22 σχεδίου διακήρυξης – το οποίο συντάχθηκε σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές που εγκρίθηκαν με τη αριθμ. 38η/15-12-2021 (Οικ. Θέμα 20ο) Απόφαση Δ.Σ. με υποδιαίρεση της σύμβασης σε τμήματα και σύμφωνα α) με την από 31-3-2022 γνωμοδότηση της Ενιαίας Νομικής Υπηρεσίας της Διοίκησης της Διοίκησης 2ης Υ.Πε και β) με όσα εγκρίθηκαν στη με αριθμ. 7ης /28-2-2022 (Θέμα 1ο) απόφαση Δ.Σ. του Ψ.Ν.Α. και δε συμπεριλαμβάνονται /θίγονται στην ανωτέρω γνωμοδότηση.
- 2.12** Η εν λόγω διακήρυξη, ως τροποποιήθηκε κατά τα ανωτέρω, απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις 04-05-2022 στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καταχωρήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 10.05.2022 με ΑΔΑΜ 21PROC0105517658, καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου ο εν λόγω διαγωνισμός έλαβε συστημικό αριθμό 160003.
- 2.13** Λόγω της επικείμενης λήξης της με αρ. 13.18/29-04-2021 σύμβασης στις 28.04.2022, το Ψ.Ν.Α. απέστειλε το από 11.03.2022 e-mail προς την ήδη ανάδοχο εταιρεία 3G FACILITIES – SERVICES A. E., προκειμένου να αποδεχτεί την παράταση κατά έξι (6) μήνες της ισχύουσας σύμβασης 13.18 με τους ίδιους οικονομικούς και λοιπούς όρους αυτής, η οποία με το με αρ. πρωτ. 8119/16-03-2022 έγγραφό της αποδέχτηκε το σχετικό αίτημα.
- 2.14** Το Δ.Σ. του Ψ.Ν.Α. με την αρ. 11η/01-04-2022 (ΟΙΚ. ΘΕΜΑ 7ο) απόφασή του, ενέκρινε την παράταση της με αρ. 13.18 σύμβασης για έξι (6) μήνες, λόγω μη ολοκλήρωσης

του νέου διεθνούς ανοιχτού διαγωνισμού με αρ. διακήρυξης 12.22 για τις υπηρεσίες καθαρισμού των χώρων εντός και εκτός του Νοσοκομείου.

- 2.15** Η ανωτέρω απόφαση παράτασης εστάλη για προσυμβατικό έλεγχο στο Ζ' Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το οποίο με την αρ. 235/2022 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ψ.Ν.Α.: 13658/09.05.2022) Πράξη του έκρινε ότι κωλύεται η υπογραφή του υποβληθέντος σχεδίου σύμβασης, ιδίως διότι (βλ. σκέψη 10) *«δεν επιφέρει τροποποίηση (παράταση) της αρχικής σύμβασης αλλά ενόψει της μη εισέτι προκήρυξης της νέας διαδικασίας ανάθεσης για την επιλογή αναδόχου των επίμαχων υπηρεσιών, αφορά κατ' ορθό νομικό χαρακτηρισμό, σε νέα αυτοτελή απευθείας ανάθεση με αντικείμενο την εξακολούθηση παροχής των ίδιων υπηρεσιών μετά τη λήξη της αρχικής σύμβασης και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου αυτής, οπότε πλέον δεν καταλείπεται κανένα περιθώριο τροποποίησης ή συμπλήρωσής της.»*
- 2.16** Το Ψ.Ν.Α. κατέθεσε προσφυγή ανάκλησης της με αρ. 235/2022 Πράξης του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, επί της οποίας εκδόθηκε η με αρ. 1222/2022 Απόφαση του VII Τμήματος του ΕΣ (αρ. πρωτ. εισερχ. Ψ.Ν.Α.: 22094/21-07-2022). Το Τμήμα, μολοντί δεν απέστη από εκφερθείσα κρίση του Ζ' Κλιμακίου αναφορικά με τη φύση του υποβληθέντος σχεδίου σύμβασης ως νέας ανάθεσης μη πληρούσας τις προϋποθέσεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ του ν. 4412/2016, ανακάλεσε, ωστόσο, την προσβληθείσα Πράξη, αποφαινόμενο ότι δεν κωλύεται η υπογραφή του υποβληθέντος σχεδίου σύμβασης, με το προεκτεθέν αντικείμενο, για έξι (6) μήνες, συμβατικού ποσού 1.068.699,76 ευρώ πλέον Φ.Π.Α. (1.325.187,70 ευρώ με Φ.Π.Α. 24%), καθώς *«[...] συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι δημοσίου συμφέροντος, που δικαιολογούν, στη συγκεκριμένη περίπτωση, τη σύναψη της σύμβασης αυτής[...]»*.
- 2.17** Εν συνεχεία, υπογράφηκε η παράταση της με αρ. 13.18/03.08.2022 σύμβασης κατά τα ως άνω.
- 2.18** Κατά της με αρ. 12.22 Διακήρυξης υποβλήθηκαν: α) η με ΓΑΚ/ΕΑΔΗΣΥ 808/07-06-2022 προδικαστική προσφυγή της εταιρείας «ΑΝΟΔΙΚΗ SERVICES ΕΠΕ», β) η με ΓΑΚ/ΕΑΔΗΣΥ 801/06-06-2022 προδικαστική προσφυγή της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «3G FACILITY SERVICES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ - ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ» και γ) η με ΓΑΚ/ΕΑΔΗΣΥ 797/06-06-2022 προδικαστική προσφυγή της εταιρείας «IFS IPIROTIKI FACILITY SERVICES S.A.», με τις οποίες προβλήθηκαν λόγοι κατά των όρων της Διακήρυξης.
- 2.19** Επί των ανωτέρω προδικαστικών προσφυγών εκδόθηκαν οι με αριθμούς 1100_1101_1102/2022 αποφάσεις της ΕΑΔΗΣΥ, σύμφωνα με τις οποίες η 1η και 2η προδικαστικές προσφυγές έγιναν εν μέρει δεκτές και η 3η προσφυγή έγινε στο σύνολό της δεκτή, κατά τις ειδικότερες διακρίσεις που διαλαμβάνονται στο σκεπτικό εκάστης απόφασης.
- 2.20** Με την με αρ. 28η/29-07-2022 (ΘΕΜΑ 4ο) απόφαση του Δ.Σ. εγκρίθηκε: α) η συμμόρφωση με τις ως άνω αποφάσεις, β) η ακύρωση της με αριθμό 12.22, Διακήρυξης, σύμφωνα με το αντίστοιχο σκεπτικό των ανωτέρω αποφάσεων της ΕΑΔΗΣΥ, γ) η ματαίωση της διαγωνιστικής διαδικασίας, η οποία είχε εκκινήσει με τη με αριθμό 12.22, Διακήρυξη και δ) η προκήρυξη νέου Διαγωνισμού.

- 2.21** Επισημαίνεται, ότι για τη συνεχή και αδιάλειπτη παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων εντός του Νοσοκομείου και των δομών αυτού, το Ψ.Ν.Α. προχώρησε στην υπογραφή των με αρ. 54.22/22-05-2022, 64.22/22-06-2022 και 95.22/22-07-2022 μηνιαίων συμβάσεων με την ήδη ανάδοχο εταιρεία «3G FACILITIES – SERVICES A. E.» με τους ίδιους τεχνικούς όρους της με αρ. 13.18 αρχικής σύμβασης με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης και υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 4412/2016, χωρίς να ζητηθεί η σύμφωνη γνώμη της ΕΑΑΔΗΣΥ, καθώς, κατά τα αναγραφόμενα στο αίτημα της αναθέτουσας αρχής η εκτιμώμενη δαπάνη δεν υπερέβαινε το κατώτατο όριο θεμελίωσης της αρμοδιότητας της Αρχής.
- 2.22** Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ψ.Ν.Α. με την αρ. 35η/23-09-2022 (ΘΕΜΑ 1ο) απόφασή του ενέκρινε τη διενέργεια νέου Ανοικτού Διεθνούς Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού με κριτήριο κατακύρωσης τη συμφερότερη από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει τιμής (χαμηλότερη συνολική τιμή) ανά τμήμα, για την ανάδειξη συνεργείου καθαρισμού των χώρων εντός και εκτός του ΨΝΑ καθώς και του περιβάλλοντος χώρου αυτού για δύο (2) έτη και με δυνατότητα προαίρεσης ενός (1) έτους, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 9.650.000,00 € συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, πιστώσεις 2022-2023-2024-2025. Σε συνέχεια της εν λόγω απόφασης δημοσιεύτηκε η με αρ. 125.22 Διακήρυξη με καταληκτική ημερομηνία προσφορών την 29.11.2022.
- 3.** Κατόπιν των ανωτέρω, το Ψ.Ν.Α. με το υπ' αριθμ. πρωτ. 30689/14.10.2022 (α.π. εισ. Ε.Α.Δ.Η.ΣΥ. 5337/14.10.2022) έγγραφο - αίτημα της Διοικήτριάς του, με τα συνημμένα σε αυτό στοιχεία, όπως συμπληρώθηκε με το από 31.10.2022 ηλεκτρονικό μήνυμα (αρ. εισ. Ε.Α.Δ.Η.ΣΥ 5617/1.11.2022), αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, περί προσφυγής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων εντός και εκτός του Ψ.Ν.Α., καθώς και του περιβάλλοντος χώρου αυτού, για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών με ισόχρονο δικαίωμα προαίρεσης, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 2.568.000,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση).

II. Νομικό πλαίσιο

4. Με βάση τα ανωτέρω πραγματικά περιστατικά, τυγχάνουν εφαρμογής ιδίως οι διατάξεις του άρθρου 32 «Προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση (άρθρο 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» και συγκεκριμένα της παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 που ορίζει «2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη».

III. Νομική Εκτίμηση

5. Το υπό εξέταση αίτημα του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, με την επωνυμία «Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής», το οποίο αποτελεί μη Κεντρική Αναθέτουσα Αρχή, αφορά σε προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας άνω των ορίων των Οδηγιών. Επομένως, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016 για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

6. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις, με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (πρβλ. άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, αντίστοιχα, και βλ. σχετικώς ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας, το δε βάρος απόδειξης της συνδρομής των έκτακτων περιστάσεων που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 10ης Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10ης Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C- 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).

7. Ειδικότερα, η εφαρμογή της διάταξης του άρ. 32 παρ. 2 περ. γ του ν.4412/2016, συνέχεται με τη συνδρομή των κάτωθι σωρευτικών προϋποθέσεων:

- i) την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες,
- ii) την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης,
- iii) την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει,
- iv) οι περιστάσεις που επικαλούνται οι Αναθέτουσες Αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη, και τέλος,

v) την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται γεγονότα που υπερβαίνουν κατά πολύ τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου, οι οποίες καθιστούν κατεπείγοντως απαραίτητη την εκτέλεση των οικείων συμβάσεων.

Κατά την έννοια της διάταξης της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 1 του άρθρου 25 του Π.Δ. 60/2007 και πλέον του άρθρου 32 παράγραφος 2 περίπτωση γ' του ν. 4412/2016, η Αναθέτουσα Αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από τον γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, ήτοι κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα και δη μη απορρέοντα από δική της ευθύνη. Η σχετική απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. ΣτΕ 1747/2011, Ε.Σ. Τμ. VI 93/2011

8. Σε περίπτωση που δεν πληρούνται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις ως προς το κατεπείγον, δεν δικαιολογείται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14).

9. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την με αρ. C-413/17 Απόφαση του ΔΕΕ σκ. 42 «Πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η υγεία και η ζωή των ανθρώπων κατέχουν πρωταρχική θέση μεταξύ των προστατευόμενων από τη Συνθήκη ΛΕΕ αγαθών και συμφερόντων και ότι απόκειται στα κράτη μέλη να καθορίζουν το επιθυμητό επίπεδο προστασίας της δημοσίας υγείας, καθώς και τον τρόπο εξασφάλισής του. Δεδομένου ότι το εν λόγω επίπεδο προστασίας ενδέχεται να ποικίλλει μεταξύ των κρατών μελών, πρέπει να αναγνωρίζεται στα κράτη μέλη περιθώριο εκτίμησης (απόφαση της 8ης Ιουνίου 2017, Medisanus, C-296/15, EU:C:2017:431, σκέψη 82 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

10. Από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

(i) Ως προς την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες:

Η αναθέτουσα αρχή προβάλλει ότι η ανάγκη σύναψης σύμβασης καθαριότητας για τις δομές και τους χώρους της είναι κατεπείγουσα, δεδομένου ότι η υφιστάμενη σύμβαση, κατόπιν της 6μηνιας παράτασης που κρίθηκε νόμιμη με τη 1222/2022 απόφαση του VII Τμήματος του ΕΣ, λήγει στις 02.02.2023, χρόνος κατά τον οποίο δεν προβλέπεται να έχει ολοκληρωθεί η διαγωνιστική διαδικασία της υπ' αριθμ. 125.22 Διακήρυξης (βλ. ανωτέρω Ιστορικό). Ειδικότερα, στο αίτημά της η αναθέτουσα αρχή επισημαίνει ότι «[...] κατ' αντικειμενική κρίση, τα διδάγματα της κοινής πείρας και κατά μετριοπαθείς υπολογισμούς, με βάση τα χρονοδιαγράμματα που απαιτούνται, ενόψει και των διενέξεων που ενδέχεται να ενσκήψουν κατά τη διάρκεια της διαγωνιστικής διαδικασίας, για την ολοκλήρωση του Διαγωνισμού και την υπογραφή σύμβασης θα απαιτηθούν κατά μέσο όρο τουλάχιστον έξι(6) μήνες».

Ως εκ τούτου, κατά τα προβαλλόμενα από την αναθέτουσα αρχή «[...] συντρέχει επείγουσα και επιτακτική ανάγκη για την **απρόσκοπτη** συνέχιση των [...] υπηρεσιών σε μια δημόσια μονάδα υγείας ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, όπως είναι το Ψ.Ν.Α. «ΔΑΦΝΙ», της οποίας τόσο το προσωπικό, όσο και οι ασθενείς ασκούν τα καθήκοντά τους και διαβιούν αντίστοιχα υπό ιδιαίτερα δυσμενείς λειτουργικά συνθήκες». Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου, στο Νοσοκομείο επικρατούν ιδιόζυγες απαιτήσεις πέραν αυτών των λοιπών Νοσοκομείων της ελληνικής επικράτειας, καθόσον οι νοσηλευόμενοι ασθενείς αποτελούν διακεκριμένη κατηγορία ασθενών, η οποία είθισται να διακρίνεται από έλλειψη συνεργασιμότητας σε θέματα καθαριότητας, δεδομένου ότι στην πλειονότητα των περιπτώσεων οι ψυχιατρικοί ασθενείς δεν είναι σε θέση να τηρήσουν βασικούς κανόνες προσωπικής και μη υγιεινής. Αυτοτελή δε κατηγορία εισαγωγών συνιστούν οι εισαγγελικές εντολές, ήτοι περιστατικά τα οποία προσέρχονται συνοδεία αστυνομικών αρχών κατόπιν αντίστοιχης εισαγγελικής παραγγελίας περί ακούσιας νοσηλείας, οι οποίες ανήλθαν κατά το έτος 2021 σε 584. Επιπλέον, η μη εκτέλεση των υπηρεσιών καθαριότητας στο Νοσοκομείο θα έθετε σε κίνδυνο τη ζωή των ασθενών, των εργαζομένων και των συνοδών/επισκεπτών, δεδομένου ότι σε καθημερινή βάση διαβιούν και απασχολούνται στο Νοσοκομείο συνολικώς 1.477 εργαζόμενοι (στο κύριο κτιριακό συγκρότημα στο Δαφνί και τις 62 εξωτερικές δομές της Αττικής), ο δε αριθμός των προσελθόντων ασθενών στο Τμήμα Εξωτερικών Ιατρειών του ΨΝΑ ανήλθε το 2021 σε 15.542 άτομα, ενώ από 01-01-2022 έως και 16-05-2022 έχουν ήδη επισκεφθεί τα εν λόγω ιατρεία 5.861 άτομα.

Εκ των ανωτέρω, προκύπτει η πλήρωση της εν λόγω προϋπόθεσης, καθώς κατά τον χρόνο λήξης της ισχύουσας σύμβασης καθαριότητας δεν θα έχει ολοκληρωθεί, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, η εν εξελίξει διαγωνιστική διαδικασία της υπ' αριθμ. 125/22 Διακήρυξης (βλ. σκ. 2.22 της παρούσας).

(ii) Ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης:

Ως απρόβλεπτη περίπτωση, γενεσιουργό της κατεπείγουσας ανάγκης, η αναθέτουσα αρχή με το αίτημά της προβάλλει τη χρονοβόρα διαδικασία έγκρισης των τεχνικών προδιαγραφών της υπ' αριθμ. 12.22 Διακήρυξης, καθώς και την άσκηση προδικαστικών προσφυγών κατά της ως άνω Διακήρυξης ανοικτού δημόσιου διεθνούς διαγωνισμού που εκκίνησε στις 04-05-2022 (βλ. σκ. 2.12 της παρούσας) και την ανάγκη που προέκυψε για την εκ νέου προκήρυξή του.

Επισημαίνεται, ότι στο πλαίσιο εξέτασης της συνδρομής της κατεπείγουσας ανάγκης προσφυγής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης, η οποία οφείλεται σε απρόβλεπτα γεγονότα, έχει κριθεί ότι η τήρηση χρονοβόρων, ενδεχομένως, διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών, εξαιτίας των δημοσιεύσεων ή της υποβολής ενστάσεων, προσφυγών και αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων από τους συμμετέχοντες, δεν συνιστά, κατά κανόνα, απρόβλεπτη περίπτωση συνδεόμενη αιτιωδώς με την κατεπείγουσα ανάγκη απευθείας ανάθεσης της σχετικής σύμβασης (πρβλ. ΣτΕ 1747/2011, 156/2022 ΔΕφ Πειρ (Ακυρ.), Τμ. VI Ελ. Συν. 91/2007 και 205/2007, Τμ. IV 160/2013, 182/2014 και αποφάσεις της Αρχής 1, 25, 30, 49, 73, 93/2014, 159, 160/2016, Δ61/2019, Δ12 ΕΑΔΗΣΥ/2022).

Εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου, προκύπτει ότι η αιτούσα προέβη εγκαίρως, ήδη από τον Μάιο του έτους 2021, στη δρομολόγηση των διαδικασιών διενέργειας ανοικτού διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών καθαριότητας. Εντούτοις, η

καθυστέρηση που προέκυψε λόγω του μακρού χρονικού διαστήματος που απαιτήθηκε για την έγκριση των τεχνικών προδιαγραφών που κρίθηκε αναγκαίο να επικαιροποιηθούν, σε συνδυασμό με την άσκηση προδικαστικών προσφυγών και τη συνακόλουθη ματαιώση και επαναπροκήρυξη του προηγηθέντος διαγωνισμού, όπως ήδη προαναφέρθηκε, επηρέασε συνεκδοχικά, καθ' υπέρβαση της απαιτούμενης προβλεψιμότητας, την ομαλή εξέλιξη και έγκαιρη ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας (βλ. σχετικά Δ4ΕΑΔΗΣΥ/2022 και Δ5ΕΑΔΗΣΥ/2022 Γνώμες της Αρχής). Ως εκ τούτου, με δεδομένη και την υποχρέωση διασφάλισης του υπέρτερου αγαθού της υγείας των ασθενών και του ιατρονοσηλευτικού προσωπικού του νοσοκομείου, που συνδέεται άρρηκτα με τις επικρατούσες συνθήκες υγιεινής και καθαριότητας στους χώρους ενδιαίτησης, συντρέχει εν προκειμένω απρόβλεπτη κατάσταση, που δικαιολογεί την κατεπείγουσα ανάγκη άμεσης κάλυψης των επίμαχων υπηρεσιών (βλ. και σκέψη 9 της παρούσας).

Κατά την άποψη, ωστόσο, του μέλους Αδάμ Καραγλάνη, τα ανωτέρω αναφερόμενα θα πρέπει να οδηγήσουν στην κρίση ότι δεν πληρούται, εν προκειμένω, η υπό εξέταση προϋπόθεση, ήτοι αυτή της απρόβλεπτης περίπτωσης. Και τούτο διότι η αναθέτουσα αρχή επικαλείται για τη στοιχειοθέτηση αυτής μία εσωτερική της διαδικασία, και συγκεκριμένα την επικαιροποίηση των τεχνικών προδιαγραφών, η οποία αφενός δεν επιβλήθηκε σε αυτήν εξωγενώς ή κατά τρόπο απρόβλεπτο, αλλά αποτέλεσε επιλογή της για τον σχεδιασμό μελλοντικής διαγωνιστικής διαδικασίας, αφετέρου, τελούσε εξ απόψεως έναρξης, εξέλιξης και χρονοδιαγράμματος υπό τον έλεγχό της. Περαιτέρω, ούτε η άσκηση προδικαστικών προσφυγών οδήγησε σε τέτοια καθυστέρηση, η οποία θα μπορούσε βασίμως να θεωρηθεί ότι υπερβαίνει κατά πολύ τον συνήθη ρου, καθώς οι σχετικές αποφάσεις της ΕΑΔΗΣΥ εκδόθηκαν εντός των προβλεπομένων υπό του νόμου προθεσμιών. Επομένως, οι ανωτέρω ισχυρισμοί δεν τεκμηριώνουν έκτακτα και ασυνήθιστα γεγονότα, τα οποία αντικειμενικά δεν ήταν σε θέση να προβλεφθούν σύμφωνα με τους κανόνες της ανθρώπινης εμπειρίας και λογικής. Επισημαίνεται ότι, όπως έχει κριθεί, τόσο η ενδεχόμενη πρόβλεψη προϋποθέσεων και εσωτερικών προθεσμιών και διαδικασιών από την ίδια τη Διοίκηση, όσο και η καθυστέρηση εκκίνησης των διαδικασιών αναθέσεως, σε περίπτωση που τέτοιες εγκριτικές διαδικασίες και προθεσμίες προβλέπονται, δεν θα μπορούσαν να θεωρηθούν επαρκής λόγος για την τεκμηρίωση του κατεπείγοντος οφειλόμενου σε απρόβλεπτα γεγονότα (βλ. ΔΕΚ, απόφαση της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02 Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας σκέψεις 43 και 44). Εξάλλου, εκ των διαλαμβανόμενων στο υπό κρίση αίτημα στοιχείων προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή τελούσε σε γνώση του γεγονότος ότι προηγούμενη διαγωνιστική διαδικασία που διενήργησε για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών με ίδιο φυσικό αντικείμενο (το οποίο μάλιστα συνιστά πάγια και διαρκή ανάγκη και συνεπώς δύναται να προγραμματίζεται) ολοκληρώθηκε τρία έτη μετά την προκήρυξη αυτής, ενώ στην υπό εξέταση περίπτωση σχετικά με την 12.22 Διακήρυξη ο διαγωνισμός εκκίνησε μόλις στις 04-05-2022, τη στιγμή που η έως τότε σύμβαση έληγε την 28-04-2022 (βλ. ανωτέρω Ιστορικό).

(iii) Ως προς την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει:

Όπως προκύπτει από τα υποβληθέντα στοιχεία, η συνεπαγόμενη καθυστέρηση ανάθεσης

της σύμβασης, τελεί σε αιτιώδη συνάφεια με την αδυναμία της αναθέτουσας αρχής να καλύψει με άλλο τρόπο την κατεπείγουσα ανάγκη παροχής των υπηρεσιών καθαριότητας.

(iv) Ως προς το ότι οι περιστάσεις που επικαλούνται οι Αναθέτουσες Αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη:

Η αναθέτουσα αρχή εκκίνησε τη σχετική προετοιμασία, προς εκπόνηση των νέων επικαιροποιημένων τεχνικών προδιαγραφών για την ανάδειξη αναδόχου βάσει διαγωνιστικής διαδικασίας, εντός 15ημέρου από την υπογραφή της σύμβασης που συνήφθη βάσει του προηγθέντος δημόσιου διεθνούς διαγωνισμού που τελεσφόρησε το έτος 2021 (βλ. σκ. 2.2.-2.3 της παρούσας), ήτοι ευθύς αμέσως. Πλην όμως η εν λόγω διαδικασία διήρκεσε πέραν του έτους, με συνέπεια την έναρξη της νέας διαγωνιστικής διαδικασίας στις 04.05.2022 (ημερομηνία αποστολής περιληπτικής διακήρυξης στην ΕΕΕΕ). Ακολούθησε διοικητική εμπλοκή με την άσκηση προδικαστικών προσφυγών κατά των όρων της διακήρυξης, η ευδοκίμηση των οποίων είχε ως συνέπεια τη ματαίωση της διαδικασίας και την εκ νέου προκήρυξη του διαγωνισμού, δηλαδή μεσολάβησαν χρονοβόρα γεγονότα που δεν δύναται να αποδοθούν σε ευθύνη της αναθέτουσας αρχής. Ως εκ τούτου, συντρέχει εν προκειμένω η προαναφερόμενη προϋπόθεση.

(v) Ως προς την ανάθεση της σύμβασης στο απολύτως απαραίτητο μέτρο:

Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο κρίσης της πλήρωσης της συγκεκριμένης προϋπόθεσης, πρέπει να προσδιορίζεται επακριβώς το αναγκαίο μέτρο ανάθεσης της σκοπούμενης σύμβασης. Ειδικότερα, η εφαρμογή της συγκεκριμένης εξαιρετικής διαδικασίας για την ανάθεση δημόσιων συμβάσεων κατόπιν διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης επιτρέπεται για την προσωρινή και άμεση κάλυψη των επικαλούμενων κατεπειγουσών και επιτακτικών αναγκών και όχι του συνόλου των παγίων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας αρχής, ενώ για τις υπηρεσίες που είναι απαραίτητες μετά την περίοδο της προσωρινής κάλυψης της κατεπείγουσας ανάγκης η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σε ανοιχτή ή κλειστή διαδικασία σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (βλ. ενδεικτικά Δ127/2018, Δ75/2019, Δ84/2019, Δ 33/2021 Γνώμες της Αρχής).

Εν προκειμένω, το υποβληθέν αίτημα αφορά σε σύμβαση παροχής υπηρεσιών καθαριότητας χρονικής διάρκειας έξι (6) μηνών με ισόχρονο δικαίωμα προαίρεσης, προϋπολογισθείσας δαπάνης 2.568.000,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%.

Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή αναφέρει ότι αιτείται την παροχή της σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, καθώς η υφιστάμενη σύμβαση παροχής καθαριότητας λήγει την 02.02.2023 και «[...] για την ολοκλήρωση του Διαγωνισμού και την υπογραφή σύμβασης θα απαιτηθούν κατά μέσο όρο τουλάχιστον έξι (6) μήνες». Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι παρόλο που στο υποβληθέν αίτημα η διάρκεια της προς ανάθεση σύμβασης ορίζεται σε έξι (6) μήνες με δυνατότητα ισόχρονου δικαιώματος προαίρεσης, το αίτημα πρέπει να εκληφθεί ως δώδεκα (12) μηνών εν συνόλω, καθώς η κρίση περί της πλήρωσης των προϋποθέσεων εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 για το επιπλέον διάστημα των έξι μηνών δεν δύναται να καταλειφθεί στη διακριτική ευχέρεια της

αναθέτουσας αρχής (πρβλ. Δ33/2021 Γνώμη της Αρχής). Επίσης, στο υπό κρίση αίτημα αναφέρεται ότι σε περίπτωση ολοκλήρωσης του νέου Ανοικτού Διεθνούς Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού με αρ. 125.22 η σύμβαση που θα συναφθεί δυνάμει της διαδικασίας της διαπραγμάτευσης σύμβαση θα πάψει να ισχύει αζημίως για το Νοσοκομείο.

Εν προκειμένω, τα στοιχεία που προσκόμισε η αναθέτουσα αρχή για τη στοιχειοθέτηση της αιτούμενης σύμβασης στο απολύτως απαραίτητο μέτρο, υπολείπονται της αιτούμενης χρονικής διάρκειας των δώδεκα μηνών, καθόσον εκτελείται ήδη σύμβαση που δεν έχει εισέτι λήξει, ενώ η διαγωνιστική διαδικασία έχει ήδη εκκινήσει.

Συνεπώς, το αίτημα της αναθέτουσας αρχής εναρμονίζεται με την προϋπόθεση της εφαρμοστέας διάταξης, για ανάθεση της σύμβασης στο απολύτως απαραίτητο μέτρο, στη βάση εξάμηνης διάρκειας, υπό την έννοια ότι κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων δεν αναμένεται η εν εξελίξει διαγωνιστική διαδικασία να έχει ολοκληρωθεί νωρίτερα, χωρίς πρόβλεψη δικαιώματος προαίρεσης, σε συνδυασμό με την επιφύλαξη της αυτοδίκαιης - και αζημίως για το Νοσοκομείο- λύσης της σχετικής σύμβασης που θα προκύψει από τη διαπραγμάτευση, εφόσον αναδειχθεί ανάδοχος από την τρέχουσα διαγωνιστική διαδικασία σε προγενέστερο χρόνο.

IV. Συμπέρασμα

Κατόπιν των ανωτέρω, με βάση το δινόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, η Επιτροπή, ασκούσα την κατά το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016 αρμοδιότητά της:

Αποφασίζει, κατά πλειοψηφία, την παροχή σύμφωνης γνώμης επί του αιτήματος του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, κατά τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων εντός και εκτός του Ψ.Ν.Α., καθώς και του περιβάλλοντος χώρου αυτών, προϋπολογισθείσας δαπάνης ενός εκατομμυρίου διακοσίων ογδόντα τεσσάρων χιλιάδων ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., χρονικής διάρκειας έξι (6) μηνών, χωρίς δικαίωμα προαίρεσης και υπό τον όρο ότι, σε περίπτωση ολοκλήρωσης του τρέχοντος Ανοικτού Διεθνούς Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού σε προγενέστερο χρόνο, η σύμβαση που θα συναφθεί δυνάμει της εν λόγω διαδικασίας θα λυθεί αυτοδικαίως και αζημίως για το Νοσοκομείο.

Αθήνα, 11 Νοεμβρίου 2022

Η Πρόεδρος

Ανδρονίκη Θεοτοκάτου